

Dokazovanie v zahraničí

Jana Vnuková
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí
Slovenskej republiky
september 2014, Omšenie

Aplikovateľné medzinárodné nástroje

- EÚ (okrem Dánska): **nariadenie č. 1206/2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach**
- mimo EÚ: **Dohovor o vykonávaní dôkazov v cudzine v občianskych a obchodných veciach** (Haag, 18. 3. 1970) - 57zml.štátov (UA,USA, RF, CH, NO, ICL, Čína...)
- Dohovor o civilnom konaní (Haag, 1.3.1954) – Macedónsko, Arménsko, Kirgistan, Libanon, Moldavsko, Uzbekistan, Svätá Stolica
- Dvojstranné zmluvy o právnej pomoci

Nariadenie o výkone dôkazov

- medzi ČŠ EÚ nahradilo Haagsky dohovor o výkone dôkazov (Dánsko – stále sa uplatňuje)
- zlepšenie, zjednodušenie a urýchlenie spolupráce súdov pri vykonávaní dôkazov
- občianske a obchodné veci – autonómny výklad
- použitie iba v súdnom konaní, ktoré sa začalo, alebo má začať

Nariadenie o výkone dôkazov

- Adresa príjemcu písomnosti musí byť známa, nie je možné o ňu žiadať prostr. nariadenia
- Priamy styk medzi súdmi – bez prostredníctva ministerstva – ústredného orgánu
- Povinnosť štátu označiť prijímajúce a odosielajúce orgány
- Povinné používanie tlačív v prílohe A až J

Tlačivá v prílohe nariadenia o výkone dôkazov

- Tlačivo A: žiadosť o vykonanie dôkazu
- Tlačivo B: Potvrdenie prijatia žiadosti o vykonanie dôkazu 7
- Tlačivo C: Žiadosť o doplnenie údajov na vykonanie dôkazu 30
- Tlačivo D: Potvrdenie o prijatí zálohy alebo preddavku 10
- Tlačivo E: Oznámenie týkajúce sa žiadosti o osobitných postupoch alebo o použitie komunikačných technológií
- Tlačivo F: Oznámenie dňa, hodiny a miesta vykonania dôkazu a podmienky účasti
- Tlačivo G: Upovedomenie o odklade 90
- Tlačivo H: Informácia o vykonaní dožiadania 60
- Tlačivo I: Žiadosť o priame vykonanie dôkazu 30
- Tlačivo J - Informácia od ústredného/príslušného orgánu

Jazyky

- Tlačivo sa vyplňa v jazyku označenom ako prijímajúcim štátom ako akceptovateľný
- Prípadné prílohy tlačiva (otázky, ktoré má cudzí súd položiť vypočúvanej osobe) musia byť opatrené úradným prekladom súdneho prekladateľa do úradného jazyka prijímajúceho štátu

Spôsoby výkonu dôkazov

- priame zasielanie dožiadaní medzi súdmi (prostredníctvom odovzdávajúcich a prijímajúcich orgánov)
- priame vykonanie dôkazu dožadujúcim súdom podľa čl. 17: iba na dobrovoľnom základe bez použitia donucovacích prostriedkov. Žiadosť sa zasiela ústrednému orgánu podľa čl. 3 ods.3 štátu a tento v spolupráci so súdom stanoví podmienky výkonu dôkazu.

Náklady výkonu dôkazov

- nariadenie nestanovuje povinnosť nahradiť náklady
- ak o to dožiadaný súd požiada, dožadujúci súd zabezpečí bez odkladu náhradu
 - odmien vyplatených znalcom a tlmočníkom, a
 - nákladov spôsobených vykonaním dôkazu osobitným postupom alebo použitím informačných technológií nahradiť akékoľvek poplatky alebo náklady
- povinnosť účastníkov nahradiť poplatky/náhrady určuje právny poriadok vykonávajúceho štátu

Iné spôsoby výkonu dôkazov

- Účastníci konania a ich právni zástupcovia majú právo zúčastniť sa a tiež podieľať sa na vykonaní dôkazu (čl. 11) ak to dovoľuje právny poriadok dožadujúceho štátu a požiadajú o to. Dožiadaný súd v takomto prípade informuje účastníkov na tlačive F v prílohe nariadenia o mieste a čase prípadne podmienkach výkonu dôkazu.
- Zástupcovia dožadujúceho súdu majú právo byť prítomní na vykonaní dožiadania, ak je to zlučiteľné s právnym poriadkom dožadujúceho súdu. Dožiadaný súd určí podmienky za ktorých sa títo môžu podieľať na vykonaní dôkazu (čl. 12)

Úloha ústredného orgánu

- poskytovanie informácií súdom
- hľadanie riešenia pri akýchkoľvek ťažkostiach, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s dožiadaním;
- vo výnimočných prípadoch zaslanie dožiadania príslušnému súdu na žiadosť dožadujúceho súdu.

Informácie poskytnuté ústredným orgánom

- jazyk na prijímanie dožiadaní a iných oznámení
- Spôsob prijímania dokumentov (poštou, faxom)
- Orgány: ústredný orgán, dožiadané súdy, príslušný orgán

Dohovor o vykonávaní dôkazov v cudzine v občianskych a obchodných veciach (Haag 18.3.1970)

- V ČŠ EÚ bol nahradený nariadením
- len ak je známa adresa osoby a nesmie sa spájať so žiadosťou o doručenie písomností
- uplatňuje sa vo vzťahu k ostatným zmluvným štátom tohto dohovoru a vo vzťahu k Dánsku
- odporúča sa použitie formalizovaných tlačív, ktoré sa vyplňajú v jazyku prijímajúceho štátu, prípadne v AJ alebo FJ-musí byť tlmočník.
- Žiadosť s prípadnými prílohami zasiela súd dvojmo priamo prijímajúcemu orgánu označenému na stránke <http://www.hcch.net>

Dohovor o civilnom konaní (Haag, 1.3.1954)

- žiadosť konzulárneho orgánu adresovaná orgánu určeného štátom výkonu
- zmluvné štáty: napr. Macedónsko, Arménsko, Kirgistan, Libanon, Moldavsko, Uzbekistan, Svätá Stolica
- riešenie praktických problémov diplomatickou cestou

Dvojstranné zmluvy o právnej pomoci

- možnosť naďalej uplatňovať alebo prijať dohody alebo dojednania na ďalšie uľahčenie vykonávania dôkazov za predpokladu zlučiteľnosti s nariadením (čl. 21)
- uplatňujú sa pre vykonanie dôkazu v štátoch mimo EÚ, ktoré nie sú stranou haagskeho dohovoru o doručovaní
- v jednej žiadosti sa môže spájať dožiadanie o doručenie písomností s dožiadaním o výkon dôkazu. Niektoré zmluvy pripúšťajú žiadať o zistenie adresy účastníka, svedka

Predbežné otázky rozhodnuté Súdnym dvorom EÚ

- C-104/03 St. Paul Dairy Industries NV v. Unibel Exser BVBA
- C-170/11 Lippens proti Kortekaas
- C-332/11 ProRail BV proti Xpedys NV, FAG Kugelfischer GmbH, DB Schenker Rail Nederland NV, Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV
- C-283/09 Artur Weryński proti Mediatel 4B spółka z o.o

Ďakujem za pozornosť.

Jana Vnuková
jana.vnukova@mzv.sk